

УДК 81'282: 811.161.2

ББК 81.2 (Укр)5

КОВАЛІВСЬКИЙ АПОЛОГЕТ

Є. М. Баран

*Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника,
Івано-Франківська обласна організація НСП України,
м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57; тел. +380(342)59-60-74;
e-mail: kf@pu.ukr.lit.ua*

Рецензія на книгу Миколи Лесюка «Мовний світ сучасного галицького села (Ковалівка Коломийського району)». – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2008. – 328 с.

***Ключові слова:** українська мова, говірка, синтаксичні відмінності, лексичні особливості.*

Ніколи не думав, що можна читати мовознавчі книги як захоплюючий детектив. Все мав оскому на них. Мовознавці – люди знаючі, але й нудні до неможливості. виправлюся, здебільшого нудні. Та й за великим рахунком великих мовознавців уже давно немає. Олександр Потебня в ХІХ столітті, Леонід Булаховський, Михайло Жовтобрюх, Іван Ковалик у ХХ-му, а все решта (майже все), сумлінні й не завжди описувачі.

Але книга, про яку я говорю, мене переконає, що всі мої снобістські міркування про мовознавців є не більше як упередження і тенденційність обмеженого літератора. Микола Лесюк, мовознавець з Івано-Франківська, є покликаним популяризувати українську мову, писати про неї доступно, просто, цікаво, публіцистично й науково водночас. Його попередня книга “Доля моєї мови” (2005) ствердила за ним реноме українського вченого-громадянина, який не просто вболіває за долю рідної мови, але й пропонує варіанти її повноцінного буття в такому розмежованому мовно, етично, політично, культурно, психологічно etc. суспільстві. Та книга мала би бути в усіх вузівських і шкільних бібліотеках, наскільки важливими, актуальними і значимими є проблеми, які піднімає науковець у своїй книзі. “Мала би бути”...

“Мовний світ сучасного галицького села” – написана з великою любов’ю і науковою сумлінністю. Микола Лесюк сам є уродженцем цього села, і він зробив те, що належиться зробити ученому-мовознавцю – описав говірку (систему ковалівського вокалізму; систему ковалівського консонантизму; звукові зміни в мовному потоці; морфологічно-граматичні особливості ковалівської говірки; синтаксичні відмінності; лексичні особливості), ковалівський лексикон; ковалівський антропонімікон, офіційні та неофіційні назви осіб; ковалівський топонімікон; фразеологізми, прислів’я, приказки, жартівливі вирази та афоризми; ко-

валівські придибашки; тексти, спогади, листи, колядки і батярські співанки (всі записи в транскрипції).

Це один із найкращих культурних пам'ятників, який може залишити по собі спільнота, особливо, якщо серед її представників є такі патріоти як Микола Лесюк. Мені видається, що така робота цілком заслуговує наукового поцінування і пошанування, а її автор є справжнім науковцем, втіленням тієї одержимості, знань, поваги і любови до своєї справи, якої так нині бракує вітчизняній гуманітаристиці.

Ця книга – є втіленням мовної “гурманіки”, вмінням чути мову, її переливи і передзвони. Це насправду – музична симфонія від Миколи Лесюка.

Я гадаю, що така праця повинна бути відзначена також і на регіональному рівні, як взірць людського досвіду, помноженого на талант і знання.

Хочу привітати Миколу Лесюка з таким цінним набутком і побажати в його ювілейні дні (**25 лютого** Миколі Петровичу виповнилося **70**) переконаності, що його педагогічна і наукова праця не просто потрібна, а архіважлива для повноцінного буття українського мовного простору, який є самодостатньою складовою європейської гуманітарної цивілізації.

*Стаття надійшла до редакційної колегії 30.12.2009 р.
Рекомендовано до друку докт. філол. наук, професором Грценком П.Ю.*

APOLOGIST OF KOVALIVKA

Ye. M. Baran

*PreCarpathian National University by V. Stefanyk, 57 Shevchenko Street,
Ivano-Frankivs'k, 76000, Ukraine, ph. +380(342) 50-60-74;
e-mail: kf@pu.ukr.lit.ua*

The review of book of Nick Lesiuk is the «Linguistic world of modern Galich village (Kovalivka Kolomyia district)». – Ivano-Francovsk: Nova Zorya, 2008. – 328 s.

Key words: *Ukrainian, talkative, syntactic differences, lexical features.*